

Către Ministerul Educației și Cercetării

În atenția Doamnei Ministru Monica ANISIE,

Stimată Doamnă Ministru,

Ref: Ministrul educației are rolul să apere școala de ingerințele politice

Astăzi, sub egida UNESCO, peste tot în lume, se sărbătorește *Ziua Mondială a Educației*.

O astfel de zi ne obligă să ne gândim la școală și la cei care fac din educație un bun public, un bun al tuturor, care ne influențează într-o manieră profundă pe fiecare în parte, modelând vieți și destine, dar și pe toți, în ansamblu, ca membri ai societății în care trăim.

De Ziua Educației, fiecare dintre noi poate cinsti școala în felul său, corespunzător profilului educațional, cultural și profesional. Pe de altă parte, un ministru al educației, în mod evident, are nu numai instrumentele prin care poate schimba lucrurile în bine, dar și responsabilitatea legală de a face acest lucru.

De exemplu, în urmă cu șase ani, ca ministru al educației și cercetării, de *Ziua Educației*, am agreat un acord cu sindicatele – acord co-semnat de încă opt membri ai executivului –, prin care Guvernul României s-a angajat să crească gradual salariile profesorilor cu 5%, din șase în șase luni, timp de trei ani, acord implementat de toate guvernele care au urmat. Am considerat atunci că nivelul de salarizare al profesorilor din România – ca medie, cel mai mic din Uniunea Europeană – trebuie să reprezinte o prioritate. De aceea, în mod simbolic, am ales să demarăm negocierile pentru acest acord de creștere salarială cu ocazia *Zilei Educației*.

Dumneavoastră, astăzi, în calitate de ministru, aveți dreptul să stabiliți prioritățile sistemului, dar aveți și obligația de a nu neglija problemele structurale, care afectează profund educația, în ansamblul ei. Una dintre aceste probleme este politizarea școlii și a universității, fenomen

nociv, care a redevenit posibil, după plecarea mea din poziția de ministru (17 decembrie 2014), prin nerespectarea legislației în vigoare chiar de către instanța care, potrivit Art.121 din Legea nr.1/2011, are obligația să vegheze la respectarea legii în sistemul de educație, adică Ministerul Educației și Cercetării.

Constituția României [Art. 32, alin.(6)] și *Legea educației nr. 1/2011* [Art. 3 și Art. 123] au tranșat acest subiect al politizării, evocând principii clare privind independența spațiului educațional de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase și garantând autonomia universitară și libertățile academice. Evident, cadrul legal este foarte important, dar, în calitate de profesori, știm că este o formă de respect față de profesia noastră și față de școală să nu aducem politica în sala de clasă, iar atunci când ocupăm funcții de conducere, să nu ne implicăm în politica militantă, aruncând astfel școala în bătălii politice care nu-i aparțin.

Cu toate acestea, atât în mediul preuniversitar, cât și în cel universitar, găsim cazuri (în mod repetat semnalate de presă, dar neglijate de autorități) în care inspectorul școlar este – coincidentă sau nu – o figură politică importantă la nivel local, iar rectorul, în cazul a patru universități, este simultan angajat cu „normă întreagă” la universitate, parlamentar, tot cu „normă întreagă”, și lider politic național, în cadrul unui partid.

Acest fenomen, în plină expansiune, ca urmare a anului electoral pe care-l parcurgem, este posibil deoarece, cu complicitatea Ministerului Educației și Cercetării, legea nu este respectată. De altfel, actuala falsă impresie de legalitate privind statutul rectorilor politicieni a fost creată chiar de către Minister, la 17 decembrie 2014, când, prin forțarea legii, noul ministru al educației la acea vreme, respectiv domnul Sorin CÎMPEANU, l-a reconfirmat pe funcția de rector al Universității Politehnica din București pe domnul Mihnea COSTOIU, fost ministru delegat în Guvernul României, fără să ia în considerare faptul că, între timp, acesta dobândise calitatea de parlamentar, în urma alegerilor din mai 2014, și prin urmare se afla în conflict cu legea. Ordinul respectiv, care pe fond încalcă prevederile constituționale și legale invocate mai sus, a dat aparența de legalitate unei situații inacceptabile, atât în raport cu legislația specifică universităților, cât și cu etica universitară din țară și din statele dezvoltate.

Cred că este util să recitim Art. 123, alin.(1), din *Legea educației naționale nr.1/2011*, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că:

„Autonomia universitară este garantată prin Constituție. Libertatea academică este garantată prin lege. Instituțiile de învățământ superior se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.”

Evident, „puterea exemplului” (în acest caz, un exemplu negativ) a făcut ca azi să avem patru rectori parlamentari. Alegerile viitoare, cu siguranță, vor crește semnificativ acest număr, nu numai în ceea ce-i privește pe rectori, dar și în cazul altor persoane care ocupă funcții de conducere (prorectori, decani, prodecani, directori de departament etc.), care pot pretinde aplicarea aceleiași regim cu cel al actualilor rectori parlamentari, respectiv exercitarea funcțiilor politice simultan cu cele de conducere din universități. Dacă acest lucru se va întâmpla, universitatea nu va mai fi un *Turn al Științei*, ci un *Turn Babel al Politicii*.

SNSPA, alături de alți membri ai comunității academice din România, a demarat un proces complex de clarificare a acestei situații inacceptabile privind politizarea instituțiilor de învățământ, la toate nivelurile. În calitate de fost ministru, însă, îmi permit să vă reamintesc faptul că prima instanță care are obligația să vegheze la respectarea legii în sistemul de educație este chiar Ministerul Educației și Cercetării [Art.121 din *Legea nr.1/2011*]. Prin urmare, cred că este de datoria dumneavoastră să corecți ceea ce Ministerul Educației și Cercetării a greșit în decembrie 2014 și să opriți un fenomen de contaminare politică a școlilor și universităților din România, înaintea alegerilor care vor începe peste câteva săptămâni. Cealaltă variantă, recomandată probabil de anumiți juriști din Minister, și anume inacțiunea, ar echivala cu o confirmare a faptului că ***în România ministrul educației permite celor care conduc școlile și universitățile să se ocupe de politică, inclusiv să se implice în campanii electorale.***

Astăzi, dumneavoastră, ca ministru, prin simpla aplicare a legii, puteți opri noul val de politizare, declanșat imediat după plecarea mea din minister. Aveți la dispoziție toate instrumentele să apărați sistemul de interferențele politice și de impostura unora dintre cei care nu au înțeles niciodată profesia de dascăl, motiv pentru care se refugiază în funcții

politice, deținute simultan cu funcțiile de conducere din școală sau universitate. Aveți la dispoziție inclusiv instrumentul constituțional al ordonanțelor de urgență, dacă veți considera că anumite articole trebuie să fie scrise mai clar, ca să priceapă și răuvoitorii. Dar răsplata – **respectarea Constituției și a principiilor clar evocate în Legea educației nr. 1 din 2011, pentru a feri școala de contagiunea politică** – merită. Evident, purtătorii de interese politice ilegite se vor supăra, dar rolul unui ministru al educației este să se raporteze la lege și la spiritul care domnește în școală și universitate de secole, în interesul educațional al elevilor și studenților, și nu să satisfacă clientela politică.

Opțiunile (încă) sunt ale dumneavoastră, iar istoria va consemna (sau nu) dedicația pe care o aveți pentru școală și principiile ei. Evident, în cazul în care veți decide să nu aplicați legea, în litera și spiritul ei, adică veți aproba ca inspectorii școlari sau rectorii, care simultan sunt și politicieni, la nivel local sau național, să facă politică, demersurile SNSPA de reintrare în legalitate a tuturor instituțiilor statului, inclusiv a Ministerului Educației și Cercetării, vor continua, cu toate implicațiile legale și constituționale care decurg de aici.

Cu deosebită considerație,

Prof. univ. dr. Remus PRICOPIE

Rector
Remus Pricoie